



Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. IV. Laudata vita, resurrectio assiduè cogitata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

die non vidit, quia finem prolixioris historiae operiri non sultinuit. O perseverantia ad patiendum fortis, ad obtinendum stabilis!

§. III. *Quam lacum Pascha Servator nobis omnibus seipsum dederit.*

EN pascorem interfectum, & ovidulas dissipatas, en Magistrum crucifixum, & discipulos in latebris coactos, iterum tamen in amplexus mutuos convenire. Perierat Pastor, & inventus est, mortuus erat & revixit. Itaque epulemur, inquit Paulus, non in sermone veteri, neque in sermone malitie & nequitiæ, sed in azymis sinceritatis & veritatis. Lex prisca de pane fermentato non edendo gravissimè præcipiens, Quicumque, ait, comederit fermentum, peribit anima illa de Israël, à primo die usque ad diem septimum. Omne fermentatum non comedetis, in cunctis habitaculis vestris edetis azyma. Sed diu fermenti acotem nostra impatientia, fastus, pigritia & invidia nostro incoxit pani. Nunc azymos patientiæ, submissionis, piæ solertiae, spiritus latitiae, casti amoris comedamus. Pascha nostrum immolatus est Christus. Hunc nobis agnum celestis Pater dedit in epulum beatissimum. Epulemur, sed in azymis, absit omnis amaritudo & acor nequitiæ.

Hebraeus rex Josias, quod Regum facti produnt, tale pascha celebravit, cui simile nunquam fuisse historicus faceret memotans, Præcepit omni populo, inquit, facite Phasè Domino Deo vestro. Nec enim factum est Phasè tale à diebus Iudicum, & omnium dierum Regum Israël & regum Iuda, sicut in octavo decimo anno regis Josia factum est Phasè istud Domino in Hierusalem. Sed & pythones & ariolos, & figuras idolorum, & immunditias, & abominaciones, que fuerant in terra Iuda & Hierusalem, abstulit Josias, ut statueret verba legis. Nimirum hoc est paschales dies agere, vitorum sortis, & quidquid in animo abominandi est tollere, & Christi Patientis monita ac exempla, memori menti altrùm insigere.

Rex Israël Joas, cum Amasiam regem Juda prælio vicisset, captivum duxit in Hierusalem, & murum ejus à portâ Ephraim usque ad portam anguli quadringentis cubitis. Hierusalem celestis, ô Christiani, pater, dejecti sunt muri, qui cælum obvallaverant. Ingrediamur illam urbem ad celebrandum pascha sempiternum. Ingressum aperit victoria; vindicti dabitur manna. Vince tempus, & expugnâti castrum.

Ævo Ezechiae regis laudatissimi (quod Regum Chronicon testatur) fecerunt filii Israël, qui inventi sunt in Hierusalem, solemnitate azymorum septem diebus in letitiâ magnâ, laudantes Dominum per singulos dies. Placuitq; universis multitudini, ut celebrarent etiam alios dies septem, quod & fecerunt cum ingenti gaudio. Ezechias autem rex Iuda præbuerat multitudini mille tauros, & septem millia ovium: Principes verò dederant populo tauros mille, & oves decem millia. En, duo millia bouum, & septemdecim millia ovium consummandam dantur in paschale epulum. Sed parum hoc, si grandiora perpendamus.

Rex Josias dedit omni populo, qui ibi inventus fuerat in sollemnitate Phasè, agnos & hados de gregibus, & reliqui pecoris triginta millia, bouum quoque tria millia. Hac de regis universâ substantiâ. De suo principes & sacerdotes addiderunt octingentos boves, & reliqui pecoris septem millia sexcenta. Quæ omnia Regum Chronicon fidei cæculo signavit. Ita universè bouum quatuor millia, ovium triginta octo millia paschali gaudio sunt jugulata. Feceruntque filii Israël, qui reperti fuerant ibi, Phasè in tempore illo, & sollempnitatem azymorum septem diebus. Non fuit Phasè simile huic in Israël à diebus Salomonis Prophetae, sed nec ququam de cunctis regibus Israël fecit Phasè, sicut Josias, Sacerdotibus & Levitis, & omni Iuda & Israël, qui reperti fuerat, & habitantibus in Hierusalem.

Nos verò longè ampliorem letandi causam in nostro paschate habemus. Divinus Pater unicam nobis

Aoviculam dedit, quæ ad occisionem ducta obmutuit, & non aperuit os suum. Hæc in furcam crucis appensa nos ab interitu suâ morte servavit. Cum hoc agnello unigo non centum millia taurorum, non ovium decies centena millia vel minimum comparanda. Victimæ paschali laudes immolent Christiani, Agnus redemit oves, Christus innocens Patri reconciliavit peccatores. Verùm hic illud accuratissimè observandum, quod Regum Chronicon apponit: Cùmque hæc fuissent ritè celebrandæ, egressus est omnis Israël, qui inventus fuerat in uribus Iuda, & fregerunt simulacra, succideruntque lucos, demoliti sunt excelsa, & altaria destruxerunt, donec penitus everterent. Nimirum hoc Christiani Paschatis primarium est: succidendi sunt luxuriæ luci, excelsa superbiæ demolienda, altaria gula destruenda. Hæc forsitan haætenus escaurum deliciis, dapibus opimis, potu prælargo nimium oneravimus; destruaatur. Nec illud negare possumus, suum ferè cuivis homini dandum esse simulacrum, uti suos quisque manes patimur, & sua quemque trahit voluptas, nam vitiis nemo sine nascitur. Hic irâ urgetur, ille invidia, avaritiâ ipse, hic fociodiâ & pigritiâ. Hæc nostra sunt simulacra, quæ factivis sacrificiis propitiamus. Frangantur, & evertantur penitus. Decernat ille statuâtque sanctè, non irasci amplius, hic invidiam detestetur, istè omnem odisse avaritiam incipiat; hic ignaviâ validè resistat. Sterili cultu celebramus Pascha, nisi vitorum evertamus simulacra.

§. IV. *Laudata vita, resurrectio assidue cogitata.*

NVnc igitur monente Petro vivamus justitiæ. Nam ille mortuus est & revixit, qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum, ut peccatis mortui justitia vivamus. Debitam peccatis pœnam expers peccati pertulit, ut qui peccatis mortui eramus, soli jam viveremus justitiæ. O verè vitam quæ vincit peccatum omnis mali feminarium! Quid hic solatii plenum: Cujus livore sanati sumus.

Nova omnino res, per Christi Vulnera curati nostra, nec nos aliter curando, nisi ipsa vulneraretur, per illius livores medelam fieri nostris languoribus, illius morte nobis donari vitam, nec aliter nos vitâ donandos, nisi ipse moreretur, suo illius Sanguine, non amplius peti nostrum; nec alia nos lege servandos, nisi ipse periret in cruce, nec umquam nos vinculis exolvendos, nisi ligaretur ipse, ut ipsius vincula libertas esset nostra, ipsius flagra, sanitas nostra, ipsius vulnera, integritas nostra, mors denique ipsius, nostra vita. Quâ de re Paulus Coloss. loquens erudicis, Et vos, inquit, cùm essetis mortui in delictis, & c. convivificavit cum illo, donans vobis omnia delicta, delens quod adversus nos erat chirographum decreti, quod erat contrarium nobis. Et ipsum tulit de medio, affigens illud cruci, & expoliens principatus & potestates, traduxit confidenter palam, triumphans illos in semetipso. Mortui omnino eramus delictis, imò per delictum mortui. Interemrat enim nos delictum morte omnium pessimâ. Sciebat hoc qui dixerat: Mors peccatorum pessima. Sed hoc peccati chirographum, hoc mortis decretum, jam Christi sanguine delectum; primigeniæ libertati à Christo sumus restituti. Fortior armatus fortem armis exiit & prædâ, captivam duxit captivitatem, triumphum egit de omnium retrò faeculorum hostibus. Surrexit Dominus verè, & apparuit Simon.

De Resurrectione assidue commeditandâ divinè Petrus Chryzologus, *Tota spes, inquit, fidei Christiana in Resurrectione constituta est mortuorum.* Repetere hæc eadem, inculcare hæc ipsa vehementius, Resurrectionis ipsius ardore gestimus. Fratres, semper de Resurrectione liber dicere, jugiter de Resurrectione delectat audire, quia mori nunquam liber, vivere semper delectat. Resonet ergo in ore nostro Resurrectio semper, semper Resurrectio ad nostra mentis transmittatur auditum, ut mors, quæ nostros semper obsidet sensus, cum terrore suo, cum lamentis suis à nostris sensibus effugeatur. Quia sic agricola

Mors est desperationis domina.

Ejus suavesiones.

cola fructus uberes & exfatias epulas carnat, ut iminentem vomeris laborem non sentiat & sudorem. Sic nauta portus modulatur & lucra, ne undarum ruinas, ne maris discrimina pertimescat. Sic miles, ne vulnera metuat, ut gladios non pertimescat, preda personalis & triumphos. Unde Resurrectionem mente, ore, oculis aspicet, canet, cogit Christianus, ut totam mortis possit despiciere & calcare formidinem. Mors est, Fratres, desperationis domina, incredulitatis mater, germana corruptionis, inferni parens, deboli conjunx, omni malorum regina, qua omne genus hominum tali ordine inexplebili impugnat, ut primum susurratricem suam desperationem pramittat talia suademem: Homo, cur tua perdis tempora? Ecce domina mors tua venit animam tuam in nihilum redigens, carnem tuam putredine, ossa tua verustate consumens, ut te qui non fuisti antequam nascereris, faciat non esse post mortem. Redde ergo debita ante mortem, moriturus cito, tibi, etatibus suis: da iustis infantiam, da deliciis adolescentiam, da voluptatibus iuventutem, da senectutem tibi, ne sine causa de spe cogites desperes. Post istam mittit incredulitatem suam filiam, sic nupantem: Quasi non moriturus, quasi evasurus mortem, sic de vita disponis. Homo, te decipit fides, tu fidei credis, qua, ut tollit presentia, futura promittit, & ut auferat, que sunt ante mortem, nescio que invisibilia pollicetur esse post mortem. Quis ipse venit, aut quis sapiens credit tot facultis promissa non reddita? O si manduces & bibas! manduca & bibe, cras enim morieris. Terciam germanam nequitia sua corruptionem tali dirigit cum furore, ut aspectus hominum invadat, attrahat, occupet, per sepulchra extremos ostendens carceres, suos jacere ibi demonstrat immobiliter vinculatos: & ut homines sensusque hominum horrore toto, toto pavore conturber, effundat putredinem, eructat sanem, spurgit factores, atque ad unum corpus hominis innumeros carnisifices ab se vermes dedisse proclamat. Quare non desperationi, quare non incredulitati crederent Christiani? Hec sunt mortis cella, his ducibus, his consiliis, tali conspectu captivata, vastata, interficit omnes, quos natura presentem perducit ad vitam; ducit reges, trahit populos, genus impellit, non divitiis redimi, non flecti precibus, non lacrymis molli, non virtutibus unquam potuit ista superari.

Sed nemo his larvis terreatur: Surrexit Dominus verè. Et nos omnes resurgemus. Nam in Christo omnes vivificabuntur, unusquisque in suo ordine, primitie Christus. In eam rem Chrysologus à se dicta stabiliens, Non solum, inquit, sine causa credidit, sed & sine causa vixit, qui se ad hoc solum natum credit, ut periret. Homo, quid tibi oritur, quod non occidat & quid tibi quod occiderit, non resurgit? Dies mane oritur, & iterum resurgit in mane: sed sepelitur in nocte, & iterum resurgit in mane. Sol quotidie nascitur, quotidie moritur: resurgit ipse quotidie: tempora dum transeunt, pereunt: dum redeunt, reviviscunt. Unde homo si Deo non credit, non acquiescit legi, si non consentit auditui, vel oculis tuis crede, vel elementis Resurrectionem tuam tibi jugiter predicantibus acquiesce. Certe si ista longè sunt inferiora, qua in tuis manibus sunt, & de morte tuo opere suscitantur, te posse Dei opere doceant suscitari. Vade ad semen, Apostolo te docente: tolle triticum aridum sine sensu, sine motu, duc sulcum, fodi terram, fac sepulchrum, sepeli triticum, inspice quemadmodum morte deperit, humore turgescit, putredine corrumpitur: & cum pervenerit ad totum quidquid desperatio, quidquid incredulitas, quidquid corruptela tibi superius ingerebat, tunc subito reviviscit in germine, in herbà pubescit, juvenescit in caule, maturascit in fruge, & ad illam totam ipsam, quam tu perisse deslebas, speciem resurgit & formam: ut te homo triticum non tam doceat manducare, quam sapere, non tam cogat laborare, quam credere. O homo accipe fidem, quia gratis datur: crede Resurrectionem, quia qui promittit illam, pretium non requirit.

§. V. Resurrectionis fides stabilitur, Resurgentis Christi victoria summam attingitur.

Gitur resurgemus omnes, sed non omnes immutabimur. De resurgendi modo jam olim respondens Paulus, Inspiciens, inquit, tu quod seminas, non vivificatur, nisi

1. Cor. c. 15. vers. 36. & seq.

A prius moriatur. Et quod seminas, non corpus, quod futurum est, seminas, sed nudum granum, Deus autem dat illi corpus sicut vult. Ad ingerendam altiùs Resurrectionis fidem, variè la tentat Deus in rerum naturis hoc mysterium depinxit. Et ecce, arbores post spolia vestiuntur, cæca inoculantur, emortuæ in vitam redeunt, in frondes & fructus denud erumpunt; ita vitæ redit color floribus, succus & liquor vitibus, anima vitæque plantis omnibus. Nec prius tamen exhibentur ista quam absumpta fuerint: incipiunt cum deserint, redeunt cum abscellerint, & quod amissum, iterum est, quasi hæc finiantur ut fiat. Ita totus hic revolubilis rerum ordo, manifesta est Resurrectionis testatio. Haud aliter dies in noctem moritur, & tenebris sepelitur; amissa lux lugetur, ea tamen rursus cum suo cultu reviviscit orbi, noctem mortem suam interficiens, tenebras sepulchrum suum referans. Ita revolvuntur hiemes & ætates, ver & autumnus cum suis quibusque moribus revertuntur. Et quis de Resurrectione hæreat? Nonne manus Moysi emoritur exanguis, & refulso vitam recipit colore? Nonne ad contactum ossium Elisæ reviviscit inhumatum pridem cadaver? Nonne ad ejusdem Elisæ imperium Sunamiditis filius in vitam revocatus? Nonne ad dimensionem Elisæ, filius Sareptanæ viduæ jam defunctus iterum cepit vivere? Nonne ad vocem Petri mortua refedit Tabitha? Nonne ad complexum Pauli Eutyclus adolescens in vitam rediit? Nonne resurrexit caro & sanguis in Christo? An verò plus in suam quam in alienam potuit? Quid in alienam potuerit, vide filiam Jairi, vide viduæ filium, vide Magdalenæ & Marthæ fratrem Lazarum. Audi miles Apostolos, Evangelistas, Angelos. Mattheus post narratam de Domini sepulturam, Vespere autem sabbathi, ait, que lucebat in primâ sabbathi. De his Petrus Chrysologus eleganter differens, Quid hoc, ait, verbi est? Hoc vesper dies sabbathi, hoc non habet mundi usus. Vesper fuit, non inchoat diem; tenebrescit vesper, non lucebat, non in auroram vertitur, quia lucis ortum ignorat. Vespere, noctis mater jam parturit diem, & mutat ordinem, dum agnoscit auctorem; radiat de novitate mysterium, anhelat conditori servire, non tempori. Resurgente Christo fidelibus lucebat vesper, dies infidelibus tenebrescit: infidelibus nox mutatur in diem, iudeis dies vertitur in noctem. Et ecce terræ motus factus est magnus. Angelus enim Domini descendit de celo, & accedens revolvit lapidem, & sedebat super eum. Tremuit terra, non quia Angelus descendit de celo, sed quia ab inferis dominator ascendit. Ecce terræ motus factus est magnus. Moveretur chaos, dissiliunt ima terrarum, timet terra, montium tremunt pondera, orbis fundamenta quatuntur, corripitur tartarus, fissuntur inferna: adducitur mors, que in reos tendens incurrit in iudicem, dominata servis, exarsit in Dominum; serviens in homines, profilivit in Deum. Merito ergo perit lex tartari, remota sunt inferni iura, potestas mortis ablata est, & in penam remuneratis suscitavit mortuos cognitoris injuria: denique redduntur corpora, redintegratur homo, vita reparatur: & constat de veniâ jam totum, quia in auctorem vitæ mox est transgressa sententia. Mutatur hic ordo rerum: morem, non mortuum devorat hic sepulchrum, domus mortis mansio fit vitalis, uteri nova forma mortuum concipit, parit vivum. Angelus enim Domini descendit de celo, & accedens revolvit lapidem, & sedebat super eum. Et Angelo qua causa sedendi erat, cui nulla merat lassitudo? sed sedebat ut fidei Doctor, ut Resurrectionis Magister: sedebat super petram, ut soliditas sedis daret creditibus firmitatem. Ponebat Angelus super petram fundamenta fidei, super quam Christus erat Ecclesiam fundaturus, qui dixit: Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam. Erat, inquit, aspectus ejus sicut fulgur, & vestimenta ejus sicut nix. Ad Angeli gloriam non sufficit fulgor, ad celestem naturam quid facit vestimentum? sed splendore tali referebat speciem nostræ Resurrectionis & formam: quia resurgentes per Christum, Christi mutantur in gloriam. Præ timore autem ejus exterriti sunt custodes, & facti sunt